

**ANALIZA WYNIKÓW
BADANIA ANKIETOWEGO
DOTYCZĄCEGO
ŚWIADOMOŚCI PRAWA WYKROCZEŃ
WŚRÓD MIESZKAŃCÓW BYDGOSZCZY**

Strona społecznościowa Koła Naukowego Kryminologii:

fb.me/KoloNaukoweKryminologiiUKW

1. Które z wymienionych czynów jest według Pani/Pana wykroczeniem?

- Kradzież rzeczy o wartości do 500 zł.
- Żebranie w miejscu publicznym z powodu braku środków egzystencji lub braku zdolności do pracy.
- Szczucie psem człowieka.
- Jazda bez ważnego biletu w komunikacji miejskiej.
- Spekulacja biletami (działalność tzw. koników).
- Zużywanie oleju opałowego do celów napędowych.
- Nieumieszczenie przez właściciela nieruchomości tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości w odpowiednim miejscu.
- Spożywanie alkoholu w jadącym samochodzie na przednim fotelu pasażera.
- Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym.
- Puszczanie psa luzem w lesie.
- Niszczanie grzybów w lesie.
- Niezawiadomienie o przybłakaniu się cudzego zwierzęcia w ciągu dwóch tygodni od dnia jego przybłakania.
- Ukrywanie towaru przed nabywcą lub odmawianie jego sprzedaży.

2. Wśród wymienionych czynów zabronionych zaznacz wyłącznie wykroczenia. Pozostałe (niezaznaczone) będą stanowić przestępstwa.

- Rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny w ruchu.
- Dyskryminacja [stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej wobec grupy osób lub poszczególnej osoby z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej, wyznaniowej lub z powodu jej bezwyznaniowości].
- Proponowanie czynu nierządnego w celu uzyskania korzyści materialnej.
- Szczucie psem człowieka.
- Przerwanie ciąży za zgodą kobiety.
- Narażenie na zarażenie [Kto, wiedząc, że jest zarażony wirusem HIV, naraża bezpośrednio inną osobę na takie zarażenie]. Prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego.
- Stalking [uporczywe nękanie innej osoby].
- Publiczna prezentacja i rozpowszechnianie pornografii, w taki sposób, że może to narzucić ich odbiór osobie, która tego sobie nie życzy.
- Skłanianie do zebrania osoby małoletniej.
- Rozpijanie osoby małoletniej, poprzez dostarczenie jej napoju alkoholowego, ułatwiając jego spożycie lub nakłaniając ją do spożycia takiego napoju.
- Uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego.
- Znieważanie osoby.
- Zapoznanie się wbrew woli głosującego z treścią jego głosu, naruszając przepisy i tajności głosowania.
- Okazywanie lekceważenia Narodowi Polskiemu, Rzeczypospolitej Polskiej, jej organom i symbolom narodowym symbolom narodowym.
- Zakłócanie spokoju, porządku publicznego, spoczynku nocnego lub wywołanie zgorzenia krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem w miejscu publicznym.
- Namowa do samobójstwa i udzielenie pomocy do samobójstwa.
- Prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu.

3. Karami za wykroczenie są:

- Kara nagany.
- Kara aresztu.

- Zakaz wykonywania określonego zawodu.
 - Kara grzywny.
 - Kara pozbawienia wolności.
 - Kara 25 lat pozbawienia wolności.
 - Zakaz wstępu na imprezę masową.
 - Kara ograniczenia wolności.
 - Zakaz prowadzenia pojazdów.
4. Instytucją orzekającą w sprawach o wykroczenia jest:
- Sąd Rejonowy.
 - Policja.
 - Kolegium do spraw wykroczeń.
 - Straż Miejska.
5. Czy osoba ukarana karą grzywny za wykroczenie jest ewidencjonowana w Krajowym Rejestrze Sądowym?
- Tak.
 - Nie.
6. Która z wymienionych Instytucji może nakładać grzywny w myśl przepisów prawa wykroczeń?
- Straż Miejska.
 - Policja.
 - Państwowa Inspekcja Pracy.
 - Straż Leśna.
 - Straż Ochrony Kolei.
 - Straż Parku.
 - Kontroler w komunikacji miejskiej.
 - Konduktor.
7. Ile czasu maksymalnie trwa kara aresztu w prawie wykroczeń?
- 24 godziny.
 - 14 dni.
 - 30 dni.
 - 3 miesiące.
 - 1 rok.
 - 3 lata.
8. Czy w ramach przepisów prawa wykroczeń (tak samo jak w prawie karnym) sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów?
- Tak.
 - Nie.
9. Który z wymienionych organów upoważniony jest do kontroli w ruchu drogowym?
- Policja
 - Straż Miejska/Gminna
 - Inspekcja Transportu Drogowego
10. Ile lat musi mieć ukończona osoba, by odpowiadać na zasadach przyjętych w Kodeksie wykroczeń?
- 13.
 - 15.
 - 17.
 - 18.
 - 21.
 - 16.

11. Które z wymienionych czynów nie stanowi według Pani/Pana wykroczenia?
- zbieranie datków w ramach studenckich juwenaliów – żebractwo z art. 58 kw.
 - topienie marzanny – zaśmiecanie z art. 145 kw.
 - przejazd kolumny samochodów weselników – tamowanie ruchu z art. 90 kw.
 - symboliczne oblewanie wodą w poniedziałek wielkanocny – nieobyczajny wybryk z art. 140 kw.
 - pokaz żonglerki na rynku miejskim – żebractwo z art. 58 kw.
 - wybicie szyby w samochodzie w celu uratowania uwięzionego dziecka pozostawionego w upale – zniszczenie cudzej rzeczy z art. 124 kw.
 - poszczucie psem człowieka w celu odparcia jego ataku – art. 108 kw.
12. W przypadku którego z wymienionych wykroczeń ściganie następuje wyłącznie na wniosek osoby pokrzywdzonej?
- Zabranie owoców z cudzego ogrodu (art. 123 kw.)
 - Umyślne niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy (art. 124 kw.)
 - Samowolne użycie cudzej rzeczy ruchomej (art. 127 kw.)
 - Nieopuszczanie cudzego gruntu (art. 157 kw.)
 - Dopuszczenie do przebywania małoletniego na drodze publicznej lub torach pojazdu szynowego (art. 89 kw.)
 - Zakłócanie spokoju lub wywołanie zgorszenia (art. 51 kw.)
13. Co stanowi według Pani/Pana źródło wiedzy o wykroczeniach?
- Literatura
 - Telewizja
 - Internet
 - Prasa
 - Doświadczenia
 - Inne Jakież?
14. Czy został Pan/Pani kiedykolwiek ukarany za wykroczenie?
- Tak
 - Nie
15. Jakie zachowania powinny być przez prawo zabronione?
- Wymień ...
16. Które z zachowań, które aktualnie są wykroczeniami nie powinny być przez prawo zabronione.
- Wymień ...
17. Co według Pani/Pana może ograniczyć popełnianie wykroczeń? Proszę wybrać jeden wariant, który według Pani/Pana może przyczynić się do tego najbardziej.
- Podniesienie wymiaru kar.
 - Edukacja społeczeństwa w zakresie prawa wykroczeń.
 - Większa ilość patroli Policji/Straży miejskiej.
 - Większa liczba fotoradarów.
 - Większa liczba kamer monitoringu miejskiego.
 - Kontrola społeczna – informowanie przez społeczeństwo o popełnianiu wykroczeń.
 - Inne.
18. Za które wykroczenia najczęściej karani są Polacy? Przeciwno:
- Porządkowi i spokojowi publicznemu.
 - Bezpieczeństwu osób i mienia.
 - Bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji.
 - Mieniu.
 - Urządzeniom użytku publicznego.

- Obyczajności publicznej.
- Przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

19. Czy kara aresztu jest właściwą karą za popełnienie wykroczenia?

- Tak.
- Nie.

20. Jaki procent stosowanych w Polsce kar za wykroczenia stanowi kara grzywny?

- 10%
- 30%
- 50%
- 90%

21. Uwagi w zakresie funkcjonującego w Polsce systemu prawa wykroczeń. Wioski i propozycje zmian.

WYNIKI ANKIETY WRAZ Z KOMENTARZEM

Bydgoszcz jest stolicą województwa kujawsko-pomorskiego i jest ósmym co do wielkości miastem w Polsce. Położone jest nad rzeką Brdą, Wisłą i Kanałem Bydgoskim. Na dzień 31 grudnia 2018 roku według Rocznika Demograficznego 2019 w Bydgoszczy liczba mieszkańców wynosiła 350 178 osób. Metropolia ta jest największym miastem województwa kujawsko-pomorskiego, w którym znajduje się siedziba wojewody. Bydgoszcz jest jednym z większych ośrodków przemysłu i handlu. Na terenie miasta zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy im. Ignacego Jana Paderewskiego oraz port rzeczny. Bydgoszcz jest również jednym z głównych krajowych ośrodków branży informatycznej. Znajdują się tu też siedziby większości instytucji NATO obecnych w Polsce.

Bydgoszcz jako jedyne polskie miasto zostało nominowane do udziału w prestiżowym konkursie „Najlepszy Cel Podróży 2020” (European Best Destination 2020) i znalazło się wśród 10 najlepszych europejskich celów podróży 2020.

Bydgoszcz jest relatywnie spokojnym i bezpiecznym miastem. Jak w każdej miejscowości tutaj też są pewne miejsca okryte złą sławą, gdzie nie zaleca się podróżowania po zmroku, ponieważ dochodzi tam najczęściej do popełniania przestępstw czy wykroczeń. Mieszkańcy Bydgoszczy jako osiedla na których nie czują się bezpiecznie najczęściej wskazują Londynek, Szwederowo i Łęgnowo¹.

Badanie na temat świadomości prawa wykroczeń wśród mieszkańców Bydgoszczy zostało przeprowadzone w okresie styczeń-luty 2020 roku poprzez internetową ankietę opracowaną na platformie Google. Dzięki życzliwości Polskiego Radia PiK ankietę mogła dotrzeć do szerszego grona odbiorców, dzięki udzielonemu przez członków Koła Naukowego Kryminologii wywiadu. Pomocna okazała się również grupa „Bydgoszczanie”, działająca na facebook’u i zraszająca mieszkańców tego miasta. Ankietę była również dostępna na stronie facebookowej Koła Naukowego Kryminologii, zraszającej wszystkich zainteresowanych tą tematyką. W badaniu wzięło udział 141 osób.

¹ Uwaga! W te rejony Bydgoszczy nie zapuszczaj się po zmroku [w:] <https://bydgoszcz.naszemiasto.pl/uwazaj-w-te-rejony-bydgoszczy-nie-zapuszczaj-sie-po-zmroku/ar/c4-3949126>, (dostęp dnia: 1.03.2020 r.).

PŁEĆ RESPONDENTÓW

Płeć respondentów		
Płeć	Liczebność	Procent (%)
Kobieta	98	69,5%
Mężczyzna	43	30,5%
Ogółem	141	100%

Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdzono, że zdecydowanie większą część przebadanych osób stanowiły kobiety, bo aż 98 oddanych kwestionariuszy (69,5% ogółu). W tym zestawieniu mężczyźni stanowią mniejszość, ponieważ tylko 43 zwrócone kwestionariusze (30,5% ogółu).

WIEK RESPONDENTÓW

			Płeć		Ogółem
			Kobieta	Mężczyzna	
Przedział wiekowy	Poniżej 18 lat	Liczebność	3	4	7
		Procent (%)	3,06%	9,30%	4,96%
	18-26 lat	Liczebność	65	24	89
		Procent (%)	66,33%	55,81%	63,12%
	27-35 lat	Liczebność	11	3	14
		Procent (%)	11,22%	6,98%	9,93%
	36-60 lat	Liczebność	19	10	29
		Procent (%)	19,39%	23,26%	20,57%
	Powyżej 60 lat	Liczebność	0	2	2
		Procent (%)	0%	4,65%	1,42%
	Ogółem	Liczebność	98	43	141
		Procent (%)	100%	100%	100%

Ponad połowa badanych kobiet – 65 (66,33%) była w przedziale wiekowym 18-26 lat. Na drugim miejscu znalazły się kobiety w przedziale 36-60 lat z ilością wypełnionych kwestionariuszy – 19 (19,39%). Trochę mniej było kobiet z przedziału wiekowego 27-35 lat, bo tylko 11 (11,22%). Najmniej, gdyż tylko 3 (3,06%) kobiety były w wieku poniżej 18 lat. Żadna z ankietowanych nie miała powyżej 60 lat.

Wśród badanych mężczyzn dominowali ci z przedziału wiekowego 18-26 lat, ponieważ było ich aż 24 (55,81%). Na drugim miejscu uplasowali się mężczyźni z przedziału wiekowego 36-60 lat z ilością 10 (23,26%) wypełnionych kwestionariuszy. Trochę mniej, bo 4 osoby (9,30%) miały poniżej 18 roku życia. Nieco mniej, bo 3 (6,98%) badanych to mężczyźni z przedziału wiekowego 27-35 lat. W badaniu wzięło również udział 2 (4,65%) mężczyzn, którzy mieli powyżej 60 lat.

WYKSZTAŁCENIE RESPONDENTÓW

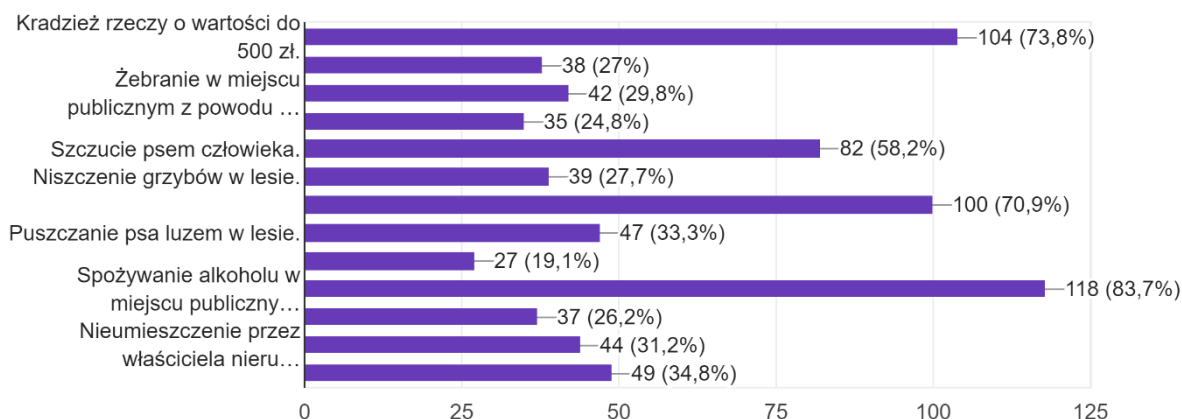
			Płeć		Ogółem
			Kobieta	Mężczyzna	
Poziom wykształcenia	Podstawowe	Liczebność	3	5	8
		Procent (%)	3,06%	11,63%	5,67%
	Średnie	Liczebność	53	22	75
		Procent (%)	54,08%	51,16%	53,19%
	Wyższe	Liczebność	42	16	58
		Procent (%)	42,86%	37,21%	41,14%
Ogółem		Liczebność	98	43	141
		Procent (%)	100%	100%	100%

Jeśli chodzi o wykształcenie, to wśród badanych kobiet najwięcej z nich posiadało wykształcenie średnie, bo aż 53 (54,08%) kobiety. Niewiele mniej, bo 42 (42,86%) kobiety miały wykształcenie wyższe. Wykształcenie podstawowe miały tylko 3 (3,06%) ze wszystkich badanych kobiet.

Spośród badanych mężczyzn również przeważali ci z wykształceniem średnim, ponieważ było ich 22 (51,16%). Trochę mniej, bo 16 (37,21%) z nich posiadało wykształcenie wyższe. Tylko 5 (11,63%) mężczyzn ze wszystkich badanych mężczyzn miało wykształcenie podstawowe.

1. Które z wymienionych czynów jest według Pani/Pana wykroczeniem?

141 odpowiedzi

Poprawne odpowiedzi: kradzież rzeczy o wartości do 500 zł; ukrywanie towaru przed nabywcą lub odmawianie jego sprzedaży; niezawiadomienie o przybłąkaniu się cudzego zwierzęcia w ciągu dwóch tygodni od dnia jego przybłąkania; szczucie psem człowieka; niszczenie grzybów w lesie; puszczanie psa luzem w lesie; spekulacja biletami (działalność tzw. koników); spożywanie alkoholu w miejscu publicznym, zużywanie oleju opałowego do celów napędowych; nieumieszczenie przez właściciela nieruchomości tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości w odpowiednim miejscu.

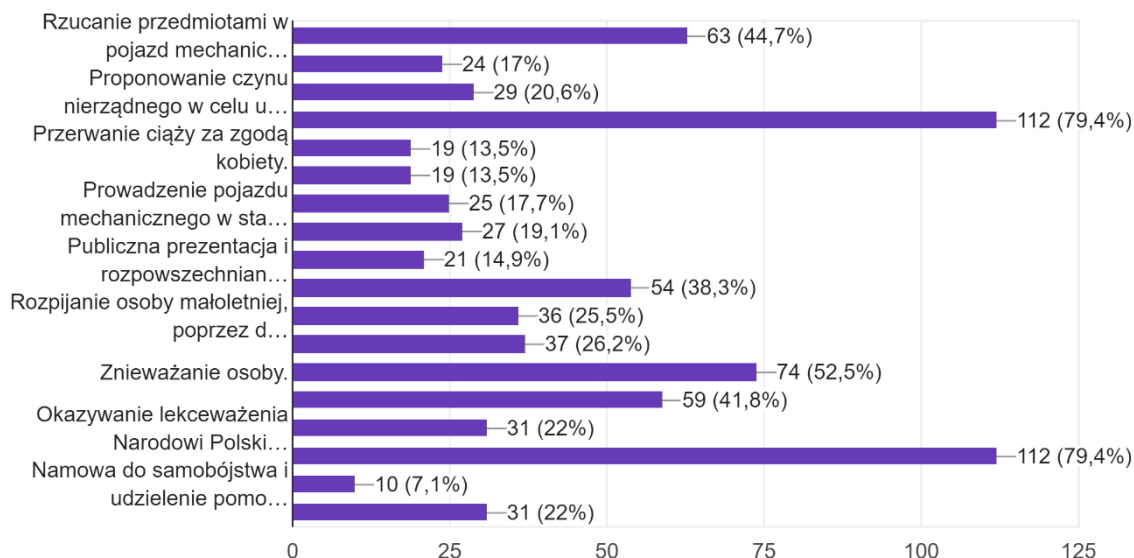
Na pytanie dotyczące znajomości czynów stanowiących wykroczenia spośród trzynastu przykładów, ankietowani najczęściej wybierali „spożywanie alkoholu w miejscu publicznym” (80%). Na drugim miejscu badani (ok. 72%) wybrali „kradzież rzeczy o wartości do 500zł”, jedynie o niecałe 2% mniej ankietowanych wybierało „jazdę bez ważnego biletu komunikacji miejskiej”. Na „szczucie psem człowieka” wskazało 57% ankietowanych. Pod uwagę należy wziąć jednak fakt dużej liczby wskazań pozostałych odpowiedzi o podobnym wskaźniku procentowym takie jak „spożywanie alkoholu w jadącym samochodzie na przednim fotelu pasażera”, „zużywanie oleju opałowego do celów napędowych”, „niszczenie grzybów w lesie” czy „puszczanie psa luzem w lesie”. Najrzadziej badani wybierali „spekulację biletami (działalność tzw. koników)”.

Bez wątplenia w tym pytaniu ankietowani kierowali się znajomością najczęstszych przypadków zasłyszanych lub doświadczonych. O ile w przypadku kradzieży i spożywania alkoholu ankietowani wskazali poprawne odpowiedzi, to w przypadku jazdy bez ważnego biletu w komunikacji miejskiej, już tak nie było. Odpowiedzialności za wykroczenie będzie podlegał ten kto, pomimo nieuiszczenia dwukrotnie nałożonej na niego kary pieniężnej określonej w taryfie, po raz trzeci w ciągu roku bez zamiaru uiszczenia należności wyłudza przejazd koleją lub innym środkiem lokomocji. Mowa tutaj o tzw. szalbierstwie². Przysłowiowy „mandat” za jazdę na „gapę” nie jest jednak karą w myśl przepisów prawa wykroczeń, a jest wezwaniem do zapłaty dodatkowej w myśl przepisów Prawa przewozowego.

² Szerzej: R. Krajewski, Wykroczenie szalbierstwa, „Przegląd Sądowy” 2015, nr 9 oraz A. Chodorowska, Wykroczenie szalbierstw – wybrane zagadnienia, „Studia Prawnoustrojowe” 2018, nr 39.

2. Wśród wymienionych czynów zabronionych zaznacz wyłącznie wykroczenia. Pozostałe (niezaznaczone) będą stanowić przestępstwa.

141 odpowiedzi

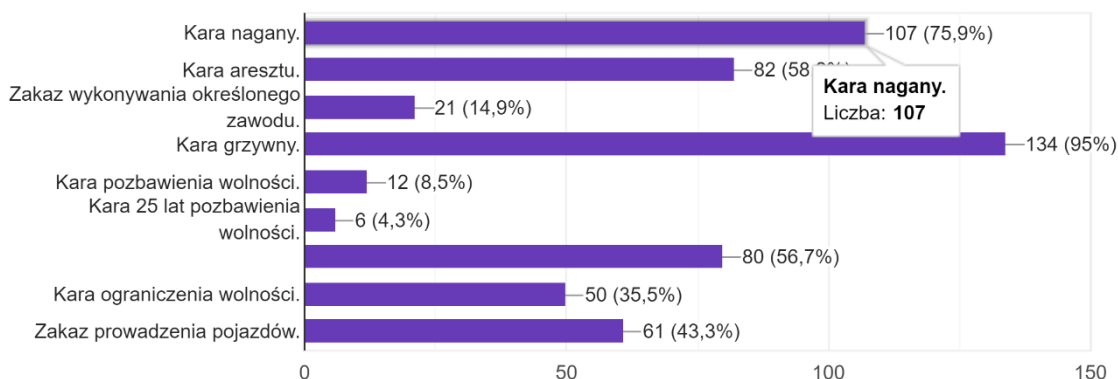
Poprawne odpowiedzi: rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny w ruchu; proponowanie czynu nierządnego w celu uzyskania korzyści materialnej; szczucie psem człowieka; skłanianie do zebrania osoby małoletniej; okazywanie lekceważenia Narodowi Polskiemu, Rzeczypospolitej Polskiej, jej organom i symbolom narodowym; zakłócanie spokoju, porządku publicznego, spoczynku nocnego lub wywołanie zgorzenia krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem w miejscu publicznym; prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu.

Na prośbę o zaznaczenie z wymienionych czynów zabronionych wyłącznie wykroczeń najczęściej osób wybrało odpowiedzi „zakłócanie spokoju, porządku publicznego, spoczynku nocnego lub wywołanie zgorzenia krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem w miejscu publicznym” (98) i „szczucie psem człowieka” (97). Podobnie duża liczba osób wybrała odpowiedzi „rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny w ruchu” (56). Zadowalający jest fakt, że większość ankietowanych zaznaczyła poprawie te odpowiedzi jako wykroczenia.

Niestety spora część osób (69) nie zdaje sobie sprawy, że przestępstwami są „znieważenie osoby” oraz „zapoznanie się wbrew woli głosującego z treścią jego głosu naruszając przepisy tajności głosowania” (55). Część osób, choć niewielka, wskazała na przestępstwa, których dyspozycja bezpośrednio wskazuje na wysoką społeczną szkodliwość czynu, jak choćby stalking czy namowa do samobójstwa. Interpretowanie ich jako wykroczenie pozostawia szerokie pole do naukowego namysłu.

3. Karami za wykroczenie są:

141 odpowiedzi

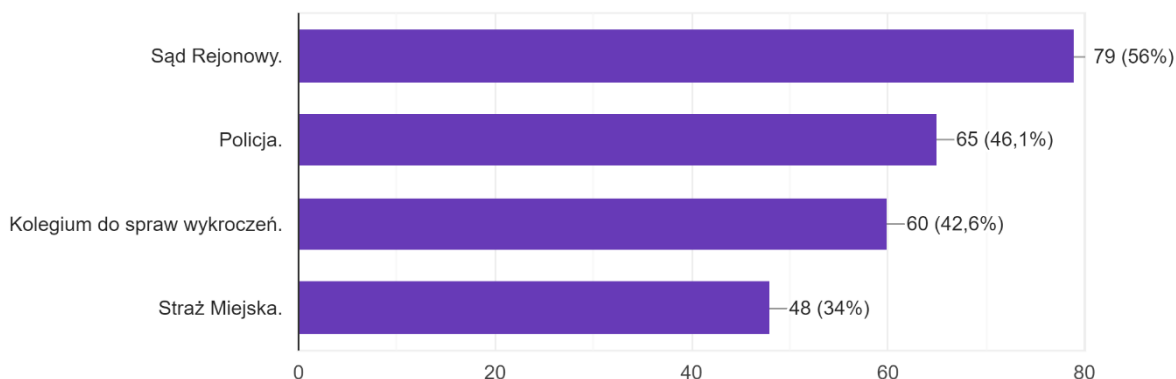
Poprawne odpowiedzi: kara aresztu, kara ograniczenia wolności, kara grzywny, kara nagany.

Na pytanie o kary za wykroczenia spora część osób wybrała poprawne odpowiedzi. Prawie wszyscy ankietowani wybrali karę grzywny (95%). Zdecydowana większość osób wybrała karę nagany (75,9%), zaś nieco mniej osób wybrało karę aresztu (58%). Z poprawnych odpowiedzi najrzadziej była wybierana kara ograniczenia wolności (35,5%).

Jednak należy wziąć również pod uwagę błędne odpowiedzi, a w szczególności zakaz prowadzenia pojazdów (43%) i zakaz wstępu na imprezy masowe (56,7%), które należą do środków karnych. Ze względu na przewagę niektórych błędnych odpowiedzi nad poprawnymi (np. zakaz prowadzenia pojazdów (43%) i kara ograniczenia wolności (35,5%)), należy uznać, że nie wszystkie aspekty tego zagadnienia są znane mieszkańcom Bydgoszczy.

4. Instytucją orzekającą w sprawach o wykroczenia jest:

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: Sąd rejonowy.

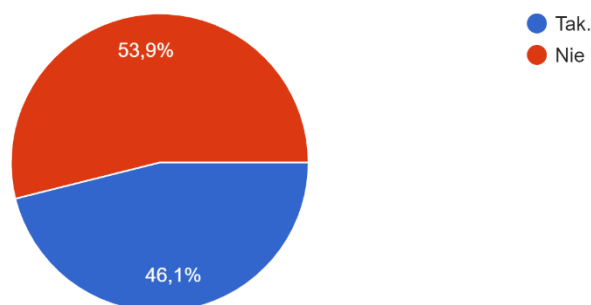
Na pytanie o instytucję właściwą w zakresie orzekania w sprawach o wykroczenia większość ankietowanych (56%) udzieliła poprawnej odpowiedzi wskazując na Sąd rejonowy. Pod uwagę należy wziąć jednak fakt dużej liczby wskazań pozostałych odpowiedzi. Na Policję wskazało 46,1% ankietowanych. Podobna liczba osób wskazała Kolegium do spraw wykroczeń (42,6%). Nieco mniej osób wybrało Straż miejską (34%). Ze względu na brak przeważającej przewagi poprawnej odpowiedzi w stosunku do odpowiedzi błędnych należy uznać, że zagadnienie to nie jest mieszkańcom Bydgoszczy odpowiednio znane.

Wybór Policji oraz Straży miejskiej należy w tym zastawieniu potraktować jednak wyjątkowo ze względu na fakt stosowania uproszczonego postępowania w sprawach o wykroczenia w postaci postępowania mandatowego. Wówczas to Policja i w niektórych sytuacjach również Straż miejska stają się w pewnym sensie organem orzekającym, nakładając mandat karny. Nie jest to jednak orzekanie, a uproszczona forma postępowania, której celem jest chociażby obniżenie kosztów postępowania. Co do zasady jednak organem orzekającym jest odpowiedni Sąd rejonowy. Niewłaściwe jest jednak wskazywanie jako organu orzekającego w sprawach o wykroczenia – Kolegium do spraw wykroczeń, które nie funkcjonują od 2001 r.³ Skojarzenie to jest najpewniej konsekwencją długoletniego funkcjonowania Kolegiów do spraw wykroczeń w okresie PRL. Analizując wyniki ankiety nie zaobserwowano jednak korelacji pomiędzy wiekiem ankietowanych a udzieleniem takiej odpowiedzi.

³ W. Radecki, *Wprowadzenie [w:] Kodeks wykroczeń. Komentarz*, red. M. Bojarski, W. Radecki, Warszawa 2011, s. 82.

5. Czy osoba ukarana karą grzywny za wykroczenie jest ewidencjonowana w Krajowym Rejestrze Sądowym?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: Nie

Na pytanie o ewidencjonowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym osób ukaranych karą grzywny za wykroczenie większość ankietowanych (54%) udzieliła poprawnej odpowiedzi. Należy zwrócić uwagę, iż duża liczba uczestników badania (46%) odpowiedziało błędnie na przytoczone pytanie. Ze względu na niewielką różnicę między odpowiedzią poprawną, a błędą należy uznać, że zagadnienie to nie jest mieszkańcom Bydgoszczy odpowiednio znane. W szczególności zwrócimy uwagę, że ankietowani w przedziale wiekowym: poniżej 18 roku życia oraz 27-35 rokiem życia częściej udzielali błędnej odpowiedzi, niż przedstawiciele pozostałych grup wiekowych. Mogło to wynikać z niewystarczającej znajomości funkcji jaką pełni Krajowy Rejestr Sądowy, a Krajowy Rejestr Karny.

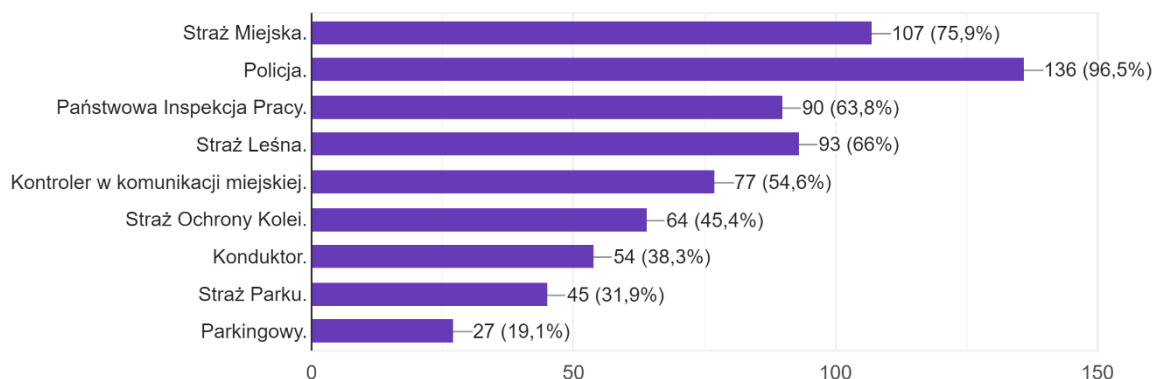
KRS pełni dwie podstawowe funkcje. Pierwsza z nich to funkcja informacyjna, czyli tworzenie ogólnopolskiej bazy danych o podmiotach uczestniczących w obrocie gospodarczym. Kolejną rolą jest funkcja legalizacyjna, która umożliwia dokonywanie czynności prawnej po uprzedniej rejestracji w KRS⁴. Natomiast KRK prowadzi bazę danych dotyczących karanych osób i podmiotów zbiorowych. Ponadto kiedy weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 30 czerwca 2013 r. o Krajowym Rejestrze Karnym przepływ informacji o karalności podmiotu chcącego się zarejestrować w KRS automatycznie jest kierowana do KRK w celu ustalenia karalności, bądź jej braku. Taka dwuetapowa weryfikacja danych może prowadzić do błędnego łączenia obu instytucji jako jeden organ.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż dane osoby ukaranej karą grzywny nie są również gromadzone w KRK, gdyż tam trafiają dane osób prawomocnie skazanych za wykroczenia jedynie na karę aresztu.

⁴<http://www.raporthandlowy.pl/2016/11/KRS-krajowy-rejestr-sadowy.html>

6. Która z wymienionych Instytucji może nakładać grzywny w myśl przepisów prawa wykroczeń?

141 odpowiedzi

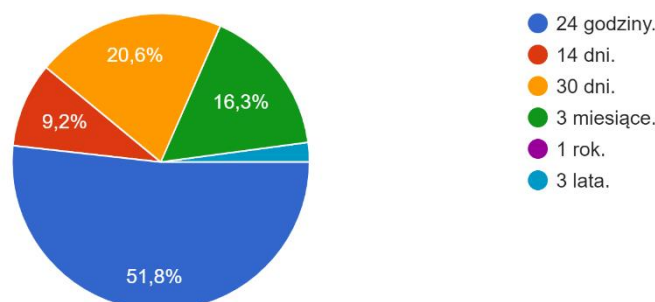
Poprawna odpowiedź: Straż Miejska, Policja, Państwowa Inspekcja Pracy, Straż Leśna, Straż Leśna, Straż Ochrony Kolei, Straż Parku.

Największa liczba wskazań dotyczyła Policji (97%) i Straży Miejskiej (76%), gdyż te instytucje posiadają najszersze uprawnienia mandatowe, toteż społeczeństwo najczęściej się z nimi spotyka. Na uwagę zasługują jedynie wskazanie błędnej odpowiedzi w postaci „Kontroler w komunikacji miejskiej”. Takie wskazanie jest konsekwencją mylnego postrzegania wezwania do dodatkowej zapłaty jako kary grzywny.

Postępowanie mandatowe to postępowanie szczególne. Ma ono charakter zastępczy wobec postępowania o wykroczenia prowadzonego przed sądem. Do nakładania kar grzywnien w drodze mandatów uprawnieni są funkcjonariusze Policji, a także inne organy, jeżeli ustawa tak stanowi.

7. Ile czasu maksymalnie trwa kara aresztu w prawie wykroczeń?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: 30 dni.

Na pytanie ile czasu maksymalnie trwa kara aresztu w prawie wykroczeń zaledwie (20,6 %) ankietowanych udzieliło poprawnej odpowiedzi wskazując maksymalną karę aresztu w wymiarze 30 dni w prawie wykroczeń. Pod uwagę należy wziąć jednak fakt dużej liczby wskazań pozostałych odpowiedzi. Większość (51,8%) ankietowanych udzieliła niepoprawnej odpowiedzi wskazując na 24 godziny kary aresztu. Na maksymalną karę aresztu w okresie 3 miesiące wskazało 16,3% ankietowanych. Mniej osób wybrało okres 14 dni (9,2%). Pojawiły się również odpowiedzi ankietowanych (2,1%) wskazujące maksymalną karę aresztu trwającą 3 lata.

Ze względu na przeważającą przewagę niepoprawnej odpowiedzi w stosunku do odpowiedzi prawidłowych należy uznać, że zagadnienie to nie jest mieszkańcom Bydgoszczy dobrze znane. Udzielenie przez większość ankietowanych błędnej odpowiedzi poprzez wskazanie maksymalnego trwania kary w wymiarze 24 godzin, może świadczyć o niskim poziomie świadomości na temat kar aresztu. Często mylone są terminy kar aresztu z aresztem tymczasowym, który jest środkiem zapobiegawczym w postępowaniu karnym. Przepis art. 248 Kodeksu postępowania karnego wskazuje, iż zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 48 godzin nie zostanie on przekazany do dyspozycji sądu. Należy go również zwolnić, jeśli w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu nie doręczono mu postanowienia o zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania⁵.

Niewłaściwe wskazanie maksymalnego trwania kary aresztu⁶ w wymiarze 3 miesiące może wynikać z faktu, iż taki wymiar kary obowiązywał w Kodeksie wykroczeń przed nowelizacją z 28.08.1998 r.⁷ Zagadnienie może nie być odpowiednio znane mieszkańcom Bydgoszczy z uwagi na fakt, iż udział tej kary w strukturze ukarań w ostatnich latach wynosi 0,5%. Jej udział w pierwszych 10 latach obowiązywania Kodeksu wykroczeń utrzymywał się natomiast na trzykrotnie wyższym poziomie⁸.

⁵ Kodeks postępowania karnego Dz.U. 1997 Nr 89, poz. 555, s. 87.

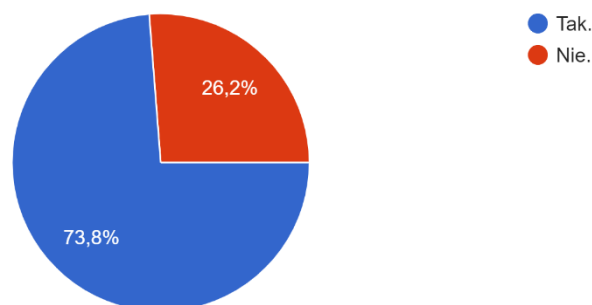
⁶ Szerzej: K. Liżyńska, *Kształtowanie się kary aresztu w polskim prawie wykroczeń*, „Prokuratura i Prawo” 2013, nr 2.

⁷ Kodeks wykroczeń. Komentarz, red. M. Bojarski, W. Radecki, Warszawa 2019.

⁸ Wprowadzenie [w:] Kodeks wykroczeń. Komentarz, red. P. Daniluk, Warszawa 2019.

8. Czy w ramach przepisów prawa wykroczeń (tak samo jak w prawie karnym) sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: *Tak.*

Na pytanie o to czy w ramach przepisów prawa wykroczeń, tak samo jako w prawie karnym, sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów większość ankietowanych (74%) odpowiedziała poprawnie, jednak wysoka liczba prawidłowych odpowiedzi może po części wynikać z faktu, że prawdopodobieństwo udzielenia poprawnej odpowiedzi jest wysokie i wynosi 50%, więc w przypadku nieznajomości zagadnienia przez ankietowanych można dość łatwo wybrać ową odpowiedź drogą przypadkowego wyboru.

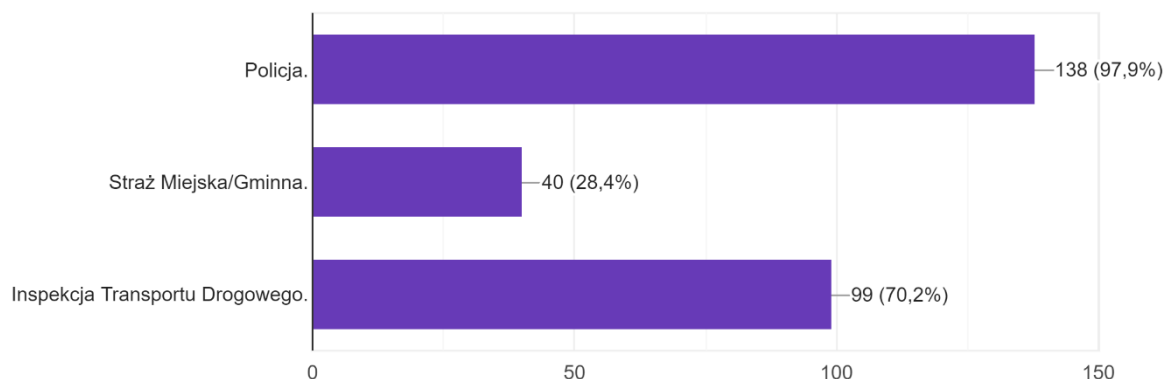
Odnosząc się do małej liczby błędnych odpowiedzi, nie można jednoznacznie stwierdzić co może być ich przyczyną, ponieważ nie zaobserwowano żadnej wyraźnej korelacji pomiędzy wiekiem, płcią i wykształceniem, a błędnymi odpowiedziami. Patrząc całościowo na zebrane informacje można założyć, że zagadnienie to jest dobrze znane mieszkańcom Bydgoszczy.

Zakaz prowadzenia pojazdów to obok przepadku przedmiotów, nawiązki, obowiązku naprawienia szkody oraz podania orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób, środek karny. Kodeks wykroczeń w przepisie pkt 6 mówi dodatkowo o „innych środkach karnych określonych przez ustawę”, co wskazuje, że nie jest to katalog zamknięty i może być poszerzany przez ustawy szczególne. Środki karne mogą być orzekane zamiast lub obok kar. Środki karne można orzec, jeżeli są one przewidziane w przepisie szczególnym, a orzeka się je, jeżeli przepis szczególny tak stanowi.

Zakaz prowadzenia pojazdów wymierza się w miesiącach lub latach, na okres od 6 miesięcy do 3 lat. Orzekając zakaz prowadzenia pojazdów określa się rodzaj pojazdu, którego zakaz dotyczy. Orzekając zakaz nakłada się obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu, jeżeli dokument ten nie został zatrzymany.

9. Który z wymienionych organów upoważniony jest do kontroli w ruchu drogowym?

141 odpowiedzi

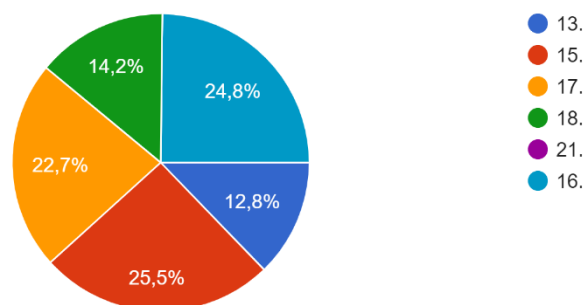
Poprawna odpowiedź: Policja, Straż Miejska/Gminna i Inspekcja Transportu Drogowego.

Na pytanie, który z wymienionych organów upoważniony jest do kontroli w ruchu drogowym, zdecydowana większość ankietowanych (98%) udzieliła odpowiedzi „Policja”. Nieco mniej bo (70%) wskazało na odpowiedź „Inspekcja Transportu Drogowego”. Najmniej osób (28%) wybrało odpowiedź „Straż Miejska/Gminna”. Wszystkie odpowiedzi to odpowiedzi prawidłowe.

Organizację, szczegółowe warunki i sposób wykonywania kontroli ruchu drogowego oraz wymagany sposób zachowania się kontrolowanego uczestnika ruchu drogowego określają przepisy Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego. Przez „kontrolującego” rozporządzenie rozumie policjanta, inspektora Inspekcji Transportu Drogowego, funkcjonariusza Straży Granicznej, funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, inspektora Inspekcji Ochrony Środowiska, strażnika gminnego (miejskiego), strażnika leśnego, funkcjonariusza Straży Parku lub osobę działającą w imieniu zarządcy drogi, przeprowadzającą kontrolę zgodnie z zakresem określonym w ustawie – Prawo o ruchu drogowym.

10. Ile lat musi mieć ukończone osoba, by odpowiadać na zasadach przyjętych w Kodeksie wykroczeń?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: 17 lat.

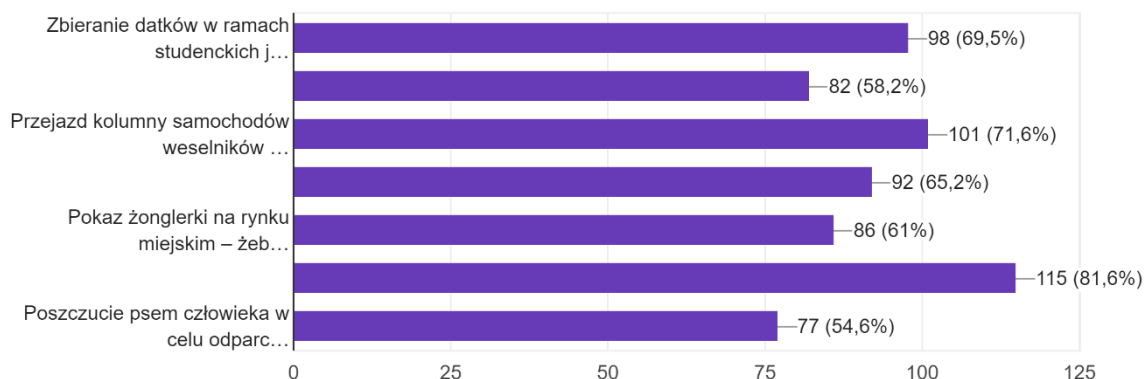
Na pytanie o wiek, jaki musi posiadać osoba by odpowiadać na zasadach przyjętych w Kodeksie wykroczeń, największa ilość ankietowanych (25,5%) udzieliła odpowiedzi błędnej wskazując na 15 lat. Kolejna grupa ankietowanych (24,8%) opowiedziała się za wiekiem 16 lat. Odpowiedzi poprawnej udzieliło 22,7% ankietowanych. Natomiast najmniej osób wskazało na odpowiedź 18 lat (14,2%) oraz 13 lat (12,8%).

Ze względu na fakt, iż większość mieszkańców Bydgoszczy odpowiedziało błędnie, należy uznać iż to zagadnienie nie jest im odpowiednio znane. Odpowiedzi poprawnej udzieliło najwięcej osób w przedziale 18-26, innych korelacji pomiędzy wiekiem a podaniem konkretnej odpowiedzi nie zaobserwowano.

Zgodnie z przepisem art. 8. Kodeksu wykroczeń, na zasadach w nim określonych odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu lat 17. Analogicznie kwestię granicy wieku traktują Kodeks karny. Jedynie w pewnych okolicznościach, określonych w przepisie art. 10 Kodeksu karnego, nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się enumeratywnie wymienionego w przepisie czynu zabronionego może odpowiadać na zasadach określonych w Kodeksie karnym jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

11. Które z wymienionych czynów nie stanowi według Pani/Pana wykroczenia?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: Zbieranie datków w ramach studenckich juwenaliów – żebractwo z art. 58 kw.; Topienie marzanny – zaśmiecanie z art. 145 kw.; Przejazd kolumny samochodów weselników – tamowanie ruchu z art. 90 kw.; Symboliczne oblewanie wodą w poniedziałek wielkanocny – nieobyczajny wybryk z art. 140 kw.; Pokaz żonglerki na rynku miejskim – żebractwo z art. 58 kw.; Wybicie szyby w samochodzie w celu uratowania uwięzionego dziecka pozostawionego w upale – zniszczenie cudzej rzeczy z art. 124 kw.; Poszczucie psem człowieka w celu odparcia jego ataku – art. 108 kw.

Z racji, iż wszystkie odpowiedzi można uznać za poprawne należy zauważyć, że większość ankietowanych udzieliła poprawnej odpowiedzi.

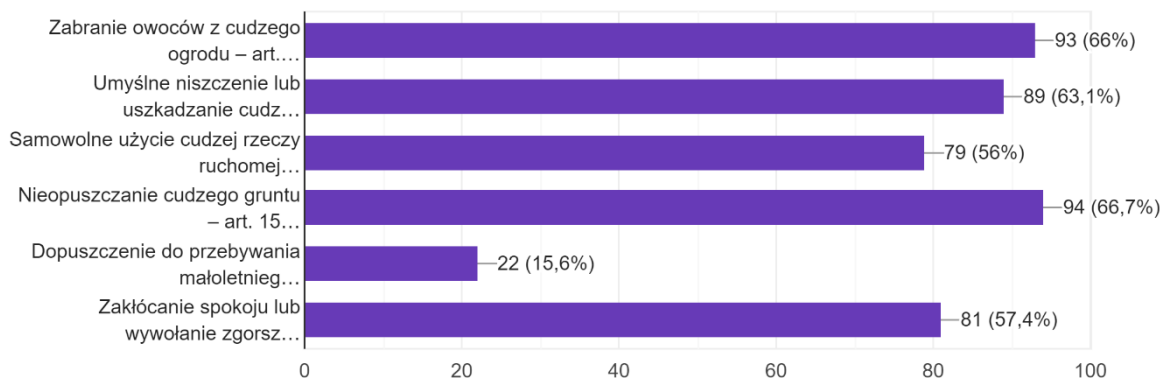
Wymienione wśród odpowiedzi czyny mieszczą się w grupie tzw. „kontratypów”, czyli okoliczności wyłączających bezprawność czynu. Do kontratypów Kodeks wykroczeń zalicza działanie w obronie koniecznej (art. 15 KW) albo w stanie wyższej konieczności (art. 16 KW).

Rację mają A. Marek oraz A. Marek-Ossowska, twierdząc że „w prawie wykroczeń ustawowe kontratypy mają znacznie mniejsze znaczenie. Przyczyną tego jest nie tylko mniejszy ciężar gatunkowy wykroczeń, ale również ich charakter, polegający przeważnie na naruszaniu ogólnych norm dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego. Mniejsza jest tu konfliktowość dóbr i interesów, stąd też kontratypy nie odgrywają takiej roli, jak w prawie karnym dotyczącym przestępstw. [...] Często o ocenie decydują normy obyczajowe, co prowadzi do tolerowania nawet nieco poważniejszych naruszeń porządku lub spokoju publicznego, mimo że wykazują one określony stopień społecznej szkodliwości (np. przy okazjach różnych spontanicznych imprez czy manifestacji, np. sportowych, artystycznych czy młodzieżowych). Rezygnacja ze ścigania takich zachowań wiąże się z jej niecelowością, z dążeniem do tego, aby stosowanie prawa wykroczeń nie pozostawało w konflikcie z akceptowanymi czy tylko tolerowanymi w społeczeństwie postawami i obyczajami. Trzeba przy tym pamiętać o przemianach obyczajowości, jak też o tym, że prawo wpływać może na jej kształtowanie w społecznie pożądanym kierunku. Dlatego też tolerancja nie powinna przekraczać granic wytyczonych przez dominujące zasady współżycia społecznego i podstawowe wymogi porządku prawnego.”⁹.

⁹ A. Marek, A. Marek-Ossowska, *Prawo wykroczeń (materialne i procesowe)*, Warszawa 2019, s. 49-52.

12. W przypadku którego z wymienionych wykroczeń ściganie następuje wyłącznie na wniosek osoby pokrzywdzonej?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: Zabranie owoców z cudzego ogrodu – art. 123 kw.; Umyślne niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy – art. 124 kw.; Samowolne użycie cudzej rzeczy ruchomej – art. 127 kw.; Nieopuszczanie cudzego gruntu – art. 157 kw.

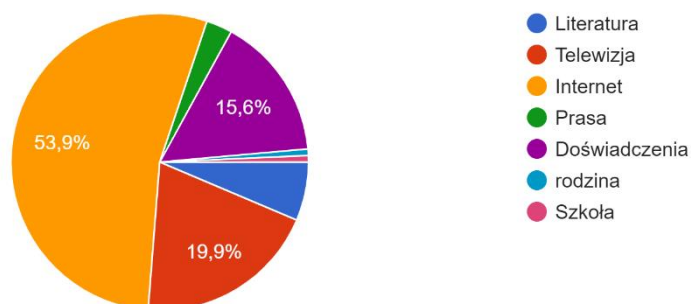
Na pytanie, które z wymienionych wykroczeń ścigane jest wyłącznie na wniosek osoby pokrzywdzonej większość ankietowanych wybrała jedną z czterech poprawnych odpowiedzi wskazując: zabranie owoców z cudzego ogrodu, umyślne niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy, samowolne użycie cudzej rzeczy ruchomej lub nieopuszczenie cudzego gruntu. Ze względu na przewagę poprawnych odpowiedzi w stosunku do błędnych należy uznać, iż zagadnienie to jest mieszkańcom Bydgoszczy dobrze znane. Wybór poszczególnych poprawnych opcji uzależniony może być od intuicji ankietowanych.

Respondenci, którzy nie byli pewni poprawnej odpowiedzi, mogli kierować się logicznym rozróżnieniem podanych wyżej czynów, czyli brać pod uwagę jak wysoką szkodliwość społeczną miał dany czyn, jakie były jego skutki, czy można daną sytuację rozwiązać polubownie, czy z pomocą organów ścigania. Dlatego też zbieranie owoców z cudzego ogrodu, umyślne niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy, samowolne użycie cudzej rzeczy ruchomej oraz nieopuszczanie cudzego gruntu są wykroczeniami, w wyniku których ściganie następuje na wniosek poszkodowanego. Osoba pokrzywdzona może sama zdecydować, czy czuje się na tyle poszkodowana, aby zgłosić tę sprawę organom ścigania i dążyć do ukarania winnego. Jeżeli tak uczyni, to jak najbardziej odpowiednie służby zajmą się zgłoszeniem takiej osoby oraz wszczęciem ścigania sprawcy. Jeśli natomiast osoba pokrzywdzona uważa, iż dany czyn nie był dla niej szkodliwy, nie miał negatywnych skutków lub prywatnie zna sprawcę wykroczenia i nie chce dążyć do jego ukarania lub też może polubownie wyjaśnić tę sprawę, nie ma obowiązku zgłaszania takiego wykroczenia. Jest to jej prywatna decyzja, do której ma prawo w przypadku tego typu wykroczeń ściganych na wniosek pokrzywdzonego.

Ankietowani zatem dobrze potrafią rozróżnić wykroczenia ścigane z urzędu, od tych gdzie ściganie następuje na żądanie pokrzywdzonego. Możliwe jest także, że dzięki czterem poprawnym odpowiedziom respondenci mieli większy wybór trafnych typowań, co mogło ułatwić im odpowiedź na powyższe pytanie. Analizując wyniki ankiety nie zaobserwowano korelacji pomiędzy wiekiem ankietowanych a udzieleniem takiej odpowiedzi.

13. Co stanowi według Pani/Pana najczęstsze źródło wiedzy o wykroczeniach?

141 odpowiedzi

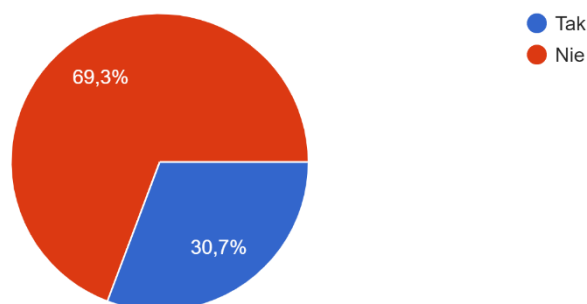
Na pytanie co stanowi najczęstsze źródło wiedzy o wykroczeniach większość ankietowanych (53,9%) udzieliła odpowiedzi internet. Na telewizję wskazało 19,8% ankietowanych. Podobna liczba osób wskazała swoje doświadczenia (15,6%). Literaturę wybrało 6,3% ankietowanych, natomiast prasę 2,8%. Mniej niż 1% ankietowanych jako najczęstsze źródło wiedzy o wykroczeniach wskazało na szkołę oraz rodzinę.

Nie zauważono związku między wiekiem oraz wykształceniem ankietowanych a wybraną odpowiedzią. Wysoka liczba głosów na Internet prawdopodobnie spowodowana jest niemal nieograniczonym, całodobowym dostępem do tego źródła informacji.

Podstawowymi źródłami poznania prawa czyli miejscami, w których umieszczona jest treść norm prawnych są Dziennik Ustaw, Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej oraz resortowe dzienniki urzędowe. Wśród części nieoficjalnej mieszczą się źródła pozwalające ustalić treść norm prawnych, czyli m.in. książki, prasa ale i internet czy telewizja.

14. Czy został Pan/Pani kiedykolwiek ukarany za wykroczenie?

140 odpowiedzi

Na pytanie nr 14, które brzmi następująco: „Czy został Pan/Pani kiedykolwiek ukarany/a za wykroczenie?”, spośród 141 odpowiedzi, ponad połowa osób ankietowanych, bo aż 68,8% odpowiedziała przecząco. Być może wynika to z niewiedzy panującej wśród mieszkańców Bydgoszczy definiującej, co jest wykroczeniem, a tym samym o prawie wykroczeń. Interesującą kwestią jest podział na odpowiedzi, jakich udzieliły ankietowane osoby. Co ciekawe, 21,4% spośród ankietowanych kobiet odpowiedziało na powyższe pytanie twierdząco, z kolei 78,6% ankietowanych kobiet odpowiedziało przecząco. Jeżeli chodzi o mężczyzn, to aż 51,2% ankietowanych odpowiedziało, że było kiedykolwiek ukaranych za wykroczenie. Stąd mniej niż połowa, czyli 46,5% mężczyzn biorących udział w ankiecie odpowiedziało przecząco. Jak widać, jest to niewielka różnica, w stosunku 1:1.

Głównie popełniane są wykroczenia drogowe. Ze statystyk wynika, że niewiele więcej mężczyzn niż kobiet posiada prawo jazdy. Z ostatnich danych pochodzących z CEPiK (Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców) wynika, że na 20 mln kierowców aż 44%, tj. około 8,8 mln, stanowią kobiety. Nasuwa się pytanie o to, czy przedstawiciele którejś z płci jeżdżą bezpieczniej. Jest rzeczywiście pewna różnica w stylu jazdy kobiet i mężczyzn, która ma swoje odzwierciedlenie w statystykach policyjnych dotyczących wypadków drogowych i tutaj ukłony należą się paniom. Według danych policji z 2016 roku, znacznie częściej sprawcami wypadków drogowych byli mężczyźni i spowodowali oni aż ok. 75% z nich. Tylko za co 5 wypadek odpowiedzialna była kobieta. Podobnie sprawa ma się, jeżeli chodzi o pieszych sprawców wypadków, gdyż tutaj również przeważającą część (67,3%) stanowią mężczyźni. Dlaczego statystyki są aż tak różnorodne pod względem płci kierowców? Według badań to właśnie uwarunkowania biologiczne związane z daną płcią są determinujące w tej kwestii. Prawie połowa badanych kobiet oznajmia, że martwi się, gdy ich bliscy podróżują samochodem. Kobiety są również bardziej empatyczne i wykazują większe zrozumienie dla ryzyka, jakie wiąże się z podróżowaniem w ogóle. Inne badania pokazują, że kobiety czują się za kierownicą bardziej odpowiedzialne za pasażerów i sam fakt obecności innych osób w pojeździe sprawia, że jeżdżą wolniej i spokojniej¹⁰. Przechodząc do konkluzji, z przeprowadzonej ankiety wynika, iż więcej mężczyzn zostało kiedykolwiek ukaranych za wykroczenie niż kobiet.

¹⁰ <https://www.prawo-jazdy-360.pl/aktualnosci/kobiety-za-kierownica>, 28.02.2020r.

15. Jakie według Pani/Pana zachowania powinny być przez prawo zabronione? Proszę wskazać jeśli takie Pani/Pan dostrzega.

Znaczna większość ankietowanych nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie. Odpowiedzi, które padały dotyczyły agresji; obrazy prezydenta; rozmowy przez telefon w trakcie prowadzenia pojazdu; głoszenie nieprawdy przez media; picia alkoholu przez kobietę w widocznej ciąży; zlecenia aborcji przez kobietę ciężarną; popełniania przestępstwa w celu zdobycia rozgłosu i w konsekwencji uzyskania korzyści materialnej; publicznego rozpowszechnianie informacji nieprawdziwych mogących zaszkodzić życiu lub zdrowiu; wymijania motocyklem innych pojazdów podczas postoju na czerwonym świetle w celu ustawienia się na początku rzędu pojazdów, zaraz przed sygnalizatorem; poruszania się w stanie nietrzeźwości (nie tylko pojazdami); palenia rzeczami zabronionymi w piecach, które mogą szkodzić zdrowiu; znęcania się nad zwierzętami; palenia papierosów oraz e-papierosów w miejscach publicznych przez osoby poniżej 18 roku życia; zakłócania ciszy nocnej przez mieszkańców bloku; hodowli zwierząt na futra; żebrania; dwie osoby zwróciły również uwagę na problem związany z fajerwerkami i kilka osób opowiedziało się przeciwko paleniu wyrobów tytoniowych w miejscach publicznych, takich jak przystanki.

Należy zwrócić uwagę, że zdecydowana większość wymienionych przez ankietowanych czynów stanowi czyn zabroniony, często przestępstwo. Postulowana potrzeba penalizacji danych zachowań pokazuje, które z nich stanowią dla społeczeństwa pewną uciążliwość, dostrzeganą każdego dnia.

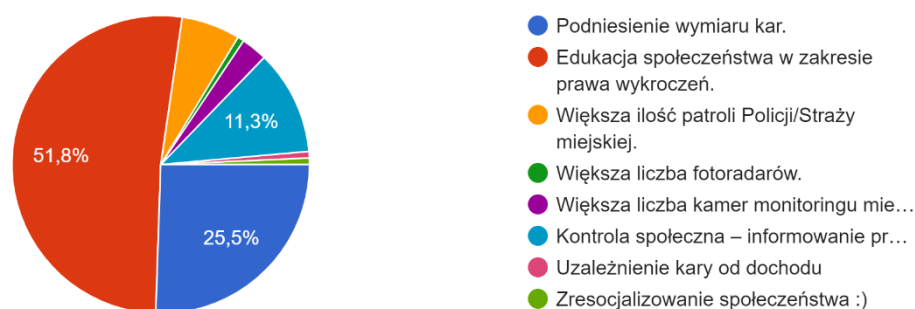
16. Które z zachowań według Pani/Pana, które aktualnie są wykroczeniami nie powinny być przez prawo zabronione. Proszę wskazać jeśli takie Pani/Pan dostrzega.

Na pytanie dotyczące zachowań, które aktualnie są wykroczeniami a nie powinny być przez prawo zabronione odpowiedziało tylko 16 osób, co daje nam wynik 11,2% ankietowanych. Najwięcej, bo aż 37,5% wskazało, że zabronione nie powinno być spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Następnie wymienione zostało puszczenie psa luzem w lesie (12,5%). Pojedyncze głosy wskazują także przerywanie ciąży, żebractwo, karę za nieodśnieżanie chodnika, ochronę własną, posiadanie dowodu, a także wybijanie szyby w cudzym samochodzie ratując życie dziecka lub zwierzęcia.

Ze względu na brak odpowiedzi na to pytanie u aż 126 osób należy uznać, że mieszkańcy Bydgoszczy nie mają wielu pomysłów na to jakie wykroczenia powinny przestać nimi być. Niemniej jednak bardzo rzuca się w oczy odpowiedź sugerująca zezwolenie na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Może to wynikać z faktu, iż spożywanie alkoholu w miejscach publicznych zostało zabronione dopiero 9 marca 2018 roku nowelizacją Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zastosowano wówczas zmiany w art. 14 ww. ustawy: „2a. Zabrania się spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.”

17. Co według Pani/Pana może ograniczyć popełnianie wykroczeń? Proszę wybrać jeden wariant, który według Pani/Pana może przyczynić się do tego najbardziej.

141 odpowiedzi

Na pytanie co może ograniczyć popełnianie wykroczeń większość ankietowanych wskazała odpowiedź: Edukacja społeczeństwa w zakresie prawa wykroczeń (51,8%). Trochę mniejsza, jednakże nadal znaczna ilość osób (25,5%) deklaruje, że podniesienie wymiaru kary może mieć istotne znaczenie dla ograniczenia liczby popełnianych wykroczeń. Inną formą, której znaczenie wskazywali ankietowani była kontrola społeczna, wyrażona w informowaniu przez społeczność o popełnianiu wykroczeń (11,3%).

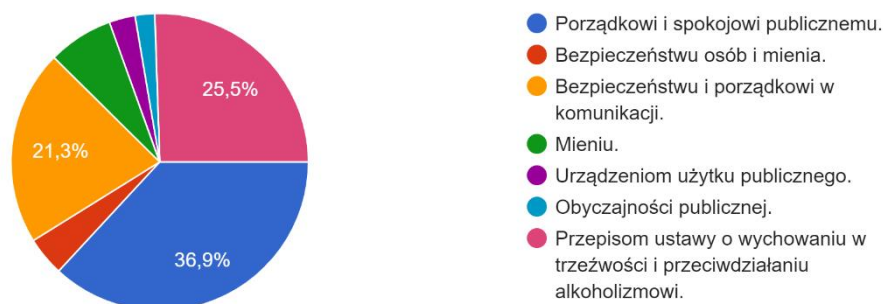
Mniejsza ilość badanych wskazała również na zwiększenie liczby patroli Policji lub Straży Miejskiej (6,2%). Niewielka ilość osób jest przekonana, że zmniejszenie liczby popełnianych wykroczeń jest uzależnione od zwiększenia liczby kamer wchodzących w skład monitoringu miejskiego (2,8%).

Pojedyncze osoby wskazały odpowiedź: „zresocjalizowanie społeczeństwa” (wskazane dodatkowo przez respondenta), „większa liczba fotoradarów” (0,7%), „uzależnienie kary od dochodu” (wskazane dodatkowo przez respondenta).

Znaczna dominacja odpowiedzi sugerującej, że głównym czynnikiem mogącym zmniejszyć liczbę wykroczeń jest rozszerzenie zakresu edukacji społeczeństwa o prawo wykroczeń sugeruje, że mieszkańcy Bydgoszczy odczuwają w tej dziedzinie niedostatek wiedzy. Sytuacja ta jest najprawdopodobniej spowodowana brakiem wystarczających działań, które mogłyby wyposażać Bydgoszczan w wiedzę z zakresu kodeksu wykroczeń, na przykład otwartych wykładów lub ulotek informacyjnych. Póki co wiedza ta pochodzi głównie z przekazów medialnych (Internet, telewizja).

18. Za które wykroczenia najczęściej karani są Polacy? Przeciwno:

141 odpowiedzi

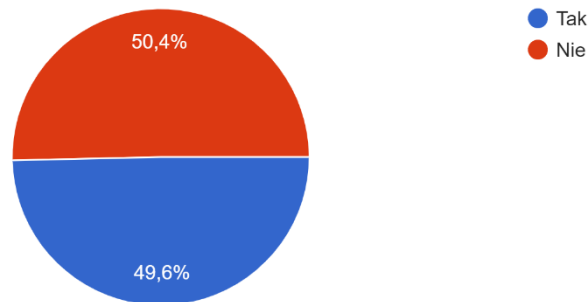
Na pytanie o najczęściej karane w Polsce wykroczenie najwięcej ankietowanych (37%) odpowiedziało się za wykroczeniem przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu. Kolejne dwie najczęściej wskazywane odpowiedzi to wykroczenia przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (26%) oraz wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (21%). Znacznie mniej osób (10% ankietowanych) wskazało wykroczenia przeciwko mieniu jako najczęściej karane w Polsce. Pojedyncze osoby zaznaczyły jako prawidłowe odpowiedzi wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (4%), urządzeniom użytku publicznego (3%) oraz obyczajności publicznej (2%).

Zgodnie ze statystykami Policji, w strukturze wykroczeń dominują czyny przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. W 2010 r. stanowiły one ok. 65% ogółu wykroczeń, a w kolejnych latach ich udział powoli wzrastał do niemal 70% w 2017 r. Drugą grupę stanowią wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiąc około 10% ogółu wykroczeń. W 2010 r. było ich 734 tysiące i przez trzy lata ich liczba wzrastała do 825 tysięcy, by zmniejszyć się w 2017 r. do 790 tysięcy¹¹.

¹¹ M. Marczewski, Wykroczenia w świetle statystyki policyjnej i sądowej, Warszawa 2020 [w:] <https://iws.gov.pl/wp-content/uploads/2018/12/IWS-Marczewski-M.-Wykroczenia-w-%C5%9Bwietle-statystyki-policyjnej-i-s%C4%85dowej.pdf>, (dostęp dnia: 14.03.2020 r.).

19. Czy kara aresztu jest właściwą karą za popełnienie wykroczenia?

141 odpowiedzi

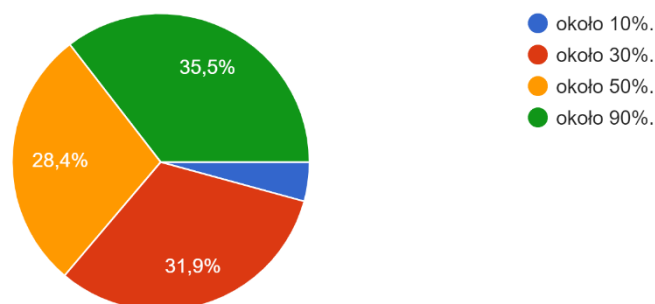

Na pytanie o to czy kara aresztu jest właściwą karą za popełnienie wykroczenia głosy były podzielone jednak z minimalną przewagą, bo tylko o 1 punkt procentowy więcej ankietowanych udzieliło odpowiedzi „nie” (51%). Prawie połowa ankietowanych (49%), jest za karą aresztu za wykroczenie, mimo że kara aresztu jest najostrzejszą z katalogu kar za wykroczenia.

Słuszność stosowania takiej kary w stosunku do sprawców wykroczeń jest przedmiotem naukowej debaty od wielu lat. Kara aresztu jest oczywiście formą pozbawienia wolności człowieka, stąd kontrowersje w odniesieniu do celowości karania w taki sposób sprawców czynów o niskiej społecznej szkodliwości. Ponadto należy podkreślić, że kara aresztu jest karą samoistną ale może też stanowić karę zastępczą.

20. Jaki procent stosowanych w Polsce kar za wykroczenia stanowi kara grzywny?

141 odpowiedzi

Poprawna odpowiedź: 90%.

Na pytanie dotyczące kary grzywny jako kary za wykroczenia ankietowani odpowiedzieli w bardzo podobny sposób. Tylko 35,5% osób udzielających odpowiedzi zaznaczyło poprawną odpowiedź. Należy więc zwrócić uwagę na pozostałych ankietowanych którzy zaznaczyli pozostałe warianty odpowiedzi. Aż 32% ankietowanych zaznaczyło, że kara grzywny stanowi tylko 30% kar stosowanych za wykroczenia. 28% osób udzielających odpowiedzi zaznaczyło odpowiedzi, że kara grzywny stanowi 50% kar stosowanych za wykroczenia. Ostatnim wariantem odpowiedzi był wybór, iż kara grzywny stanowi tylko 10% wszystkich kar stosowanych za wykroczenia, taką odpowiedź zaznaczyło tylko 4,3% ankietowanych.

Ze względu na brak przewagi poprawnej odpowiedzi można wnioskować, że mieszkańcy Bydgoszczy nie posiadają wiedzy w tym zakresie. Tak postawione pytanie miało jednak za zadanie podkreślić jaki udział ma kara grzywny w prawie wykroczeń w stosunku do stosowania innych kar.

21. Uwagi w zakresie funkcjonującego w Polsce systemu prawa wykroczeń. Wnioski i propozycje zmian.

Na pytanie numer 21 odpowiedziało jedynie 15 na 142 ankietowanych. 9 osób dało propozycje zmian w owym systemie, 3 osoby nie posiadają uwag co do systemu prawa wykroczeń, a kolejne 3 osoby nie miały zdania na ten temat. Propozycje zmian systemu prawa wykroczeń, które zaistniały w ankiecie można podzielić na kilka sfer: poprawa edukacji społeczeństwa w zakresie prawa (problem ten podkreśliły 2 osoby), zaostrzenie kary grzywny (2 osoby) i kary ograniczenia wolności, aby sprawcy naprawiali wyrządzone szkody; ogólne udoskonalenie systemu prawnego: z uwagi na występujące "kruczki prawne"; z uwagi na treści występujące w powszechnie dostępnym Internecie, które mogą promować prawnie niepożądane zachowania i kształtować je jako bezkarne; z uwagi na to, że niektóre przepisy nie są jasne dla każdego obywatela. Jesteśmy w stanie zauważyć, że znaczna mniejszość ankietowanych posiada konkretne uwagi co do funkcjonowania systemu prawa wykroczeń, jednak pomysły i wnioski, które występują w ankiecie pokazują, że nie dla wszystkich system prawa wykroczeń działa sprawnie.